

bevaret på en sådan måde, at der foreligger rimelig grund til at regne med hans muligheder for en tilbagevenden til faget (faglige område).

Spørgsmålet om, hvorvidt der ved ændringer i *lærlingeloven* kan gøres noget for at fremme tilgangen af faglært arbejdskraft må tages op under en gennemgang og vurdering af principperne for den nuværende faglige oplæring. Der vil ved en sådan gennemgang nødvendigvis opstå en række organisatoriske, tekniske og pædagogiske spørgsmål, herunder hvorvidt man indenfor sådanne fag, hvor der er behov for øget lærlingetilgang, kan fremme en sådan tilgang ved ændring i lærlingeloven uden derved at tilsidesætte de sociale og faglige kauteler, der indeholdes i lærlingeloven med henblik på en betryggende uddannelse af lærlingene; overvejelser i denne retning må også bl. a. ses i forbindelse med, hvad der indenfor de forskellige fagområder findes af foranstaltninger til faglig oplæring (tillæring) udenfor lærlingelovens rammer. Som indledningsvis anført vil imidlertid disse problemer omkring den faglige uddannelse blive gjort til genstand for drøftelse i kommissionen til efteråret.

Spm. 4. Der ønskes oplysninger om, i hvilke fag der er gennemført opsigelsesfrister for arbejderne, samt oplysninger om, hvorledes disse opsigelsesbestemmelser nærmere er udformet.

ad 4) Opsigelsesfrister er — som det fremgår af den som bilag 2 vedlagte oversigt — gennemført indenfor en lang række fagforbund, i nogle tilfælde dog kun for visse brancher eller grupper indenfor faget. Ialt kan det — efter den væsentlige udvidelse af opsigelsesfristernes faglige gyldighedsområde, der skete ved det i foråret 1950 vedtagne mæglingforslag vedrørende overenskomsterne for perioden 1950—52 — anslås, at omkring halvdelen af alle organiserede arbejdere, bortset fra arbejdsmændene, har opsigelsesvarsel efter en vis ansættelsestid. For arbejdsmændenes vedkommende — hvoraf en betydelig del er beskæftiget ved byggeri og anlægsarbejde o. lign. — findes opsigelsesfrister kun i begrænset omfang, antagelig omfattende 15—20 pct. af arbejdsmændene.

Opsigelsesvarslet er i almindelighed gensidigt og er som regel på en uge, sjældnere 8 dage, og i en række tilfælde, herunder bl. a. Metalarbejdernes Centralorganisation, kan varslet efter længere tids ansættelse gå op til 14 dage.

I de fleste tilfælde indtræder retten til opsigelsesvarsel først efter en vis tids ansættelse, som varierer fra 1 uge op til 3 måneder. Forlængelse af opsigelsesvarsel til 2 uger indtræder for typografernes vedkommende i provinsen efter 1 års ansættelse, i København efter 2 års ansættelse; for de fleste andre fag indtræder 2 ugers varslet efter 3 års ansættelse. I nogle tilfælde findes kun opsigelsesvarsel i den forstand, at opsigelse ifølge overenskomsten skal finde sted til en lønningsdag, altså kun til en bestemt dag i ugen.

Som et typisk eksempel på en ved overenskomst fastlagt opsigelsesfrist kan citeres § 5 i overenskomsten af 1950 mellem Foreningen af Engroshandlere i Københavns Flæskehal og Dansk Slakteriarbejderforbund: „Hvor der ikke er anden aftale mellem arbejdsgivere og arbejdere angående opsigelse, fastsættes ved denne kontrakt, at den gensidige opsigelsesfrist er en uge fra lønningsdag til lønningsdag.“

Mere udførlige opsigelsesregler findes eksempelvis i overenskomsten af 1948 for København mellem Dansk Typografforbund og Foreningen af Arbejdsgivere indenfor Papirvarerindustrien (hvilke regler ikke ændredes ved overenskomsten af 1950).

§ 7 i overenskomsten af 1948 lyder:

„Stk. 1. Antagelse finder sted uden opsigelsesfrist. Mindste udbetaling er en dag- eller natløn.

Stk. 2. Når den pågældende arbejder ved en normal lønningsuges udgang har været beskæftiget i hele den forløbne lønningsuge, og arbejdsforholdet fortsættes, indtræder en gensidig opsigelsesfrist af mindst 1 uge. Opsigelsesfristen bliver 2 uger efter 2 års sammenhængende beskæftigelse hos firmaet. Når opsigelsesfrist er indtrådt, kan opsigelse kun ske til en lønningsuges udløb.

Stk. 3. Fratræder en arbejder, forinden opsigelsesfrist er indtrådt, skal der for de forløbne arbejdsdage betales mindst minimalløn + 10 pct.“

Spm. 5. Det bedes oplyst om arbejdsmarkedskommissionens arbejde med de her interesserende spørgsmål og om det materiale, denne kommission eventuelt måtte ligge inde med.